

Csorvás Város Önkormányzatának
Jegyzőjétől

5920 Csorvás, Rákóczi u. 17. Tel.: 66/258-001.

ELŐTERJESZTÉS
CSORVÁS VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉHEZ

a helyi adózás helyzetéről

Tisztelt Képviselő- testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 13.§ (1) bekezdésének 13. pontja a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítandó közfeladatok ellátása körében a helyi önkormányzati feladatok közé sorolja – többek között - a helyi adóval kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzás lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, amelynek egyik forrása a helyi adók rendszerének működése.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.), és az ennek felhatalmazása alapján megalkotott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. A törvények keretei között a képviselő-testület dönt a helyi adók (kommunális adó, iparüzési adó, települési adók) bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről. A helyi adóztatás az önkormányzat kezében olyan lehetőség, ami vagyoni érdekelttséghez, a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez kapcsolódhat. A szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a lakosság és a vállalkozók (gazdálkodók) is adóztathatók legyenek.

Az önkormányzati adóhatósági munka elsődleges szabályozását az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.), az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi törvény (a továbbiakban: Air.), az adóhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.), és az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.28.) Korm. rendelet határozza meg.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) előírásait az Art. elsődlegessége mellett kell alkalmazni.

A végrehajtási eljárásban az Avt. mögöttes jogszabályként a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) előírásai az irányadóak.

Az egyes adónemekre vonatkozó különös, azaz az általánostól eltérő szabályokat, az ún. egyedi adójogszabályok, mint pl.

- a Htv.,
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ktd.),
- a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.), valamint a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, továbbá az adók módjára behajtható köztartozások esetében a köztartozásokról rendelkező jogszabályok tartalmazzák.

Az önkormányzati adóhatóság a jegyző, aki ezt a feladat- és hatáskörét a Polgármesteri Hivatal adócsoportján keresztül gyakorolja. Az adócsoport két ügyintézője – a munkaköri leírásukban rögzített megosztás szerint -

- ellátja az elsőfokú adóhatósági feladatokat valamennyi adónem tekintetében,
- felterjeszti a másodfokú adóhatósághoz a fellebbezéseket és a végrehajtási kifogásokat,
- beszedi a saját adókintlévőségeket,
- behajtja az adók módjára behajtandó tartozásokat,
- könyveli az adószámlák kötelezettségeit és pénzforgalmát,
- kapcsolatot tart fenn a társhatóságokkal,
- elkészíti az információs jelentéseket, a zárásokat, és teljesíti az adatszolgáltatásokat pl. a Magyar Államkincstárhoz,
- továbbítja a bejelentkezett magánszeszfőző adatait a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz.

Az adónyilvántartás vezetése a Magyar Államkincstár (továbbiakban: MÁK) által rendszeresített internetes alapú ASP (Application Service Provider) keretrendszerrel történik. Az önkormányzati ASP rendszerben az elektronikus ügyintézés helyszíne az E-Önkormányzati Portál (továbbiakban: EÖP), ahol az adózók a nap 24 órájában intézhetik ügyeiket. Elektronikusan tudnak benyújtani az adózók bevallásokat, bejelentéseket, különböző kérelmeket, és le tudják kérdezni az adófolyószámláikat is. A szolgáltatás használatával (EFER) lehetőségük van arra is, hogy a kiválasztott önkormányzat felé az adó- és illetékfizetési kötelezettségeiket elektronikus úton teljesítsék. Amennyiben a portálon nem áll rendelkezésre megfelelő nyomtatvány, úgy az E-Papír szolgáltatás segítségével történhet az elektronikus ügyintézés. Az E-Önkormányzat Portál és az E-Papír szolgáltatás használatához Ügyfélkapus regisztráció és bejelentkezés szükséges.

Csorvason a helyi adónemek közül az adóalanyok a magánszemélyek kommunális adóját, az iparüzési adót fizetik, és saját bevételi forrást jelent a talajterhelési díj. A 2023. évi költségvetés eredeti bevételi előirányzatában 4,35 %-ot képviselnek a helyi adókból származó bevételek, melyek előirányzott összege mindösszesen 135.717.500 forint.

A magánszemélyek kommunális adója:

A magánszemélyek kommunális adóját az önkormányzat kivetéssel állapítja meg. Az adó megállapításához a fizetésre kötelezetteknek (kötelezetteknek) adatbejelentést kell benyújtani. Ezt követően az adóalanyok mindaddig nem kell adatbejelentéssel élnie, ameddig nem történik valamilyen, az adózást érintő változás (mint pl.: ingatlan szerzése, vagy eladása). A Htv. 26. §-a alapján az adó éves felső határa adótárgyanként 17.000,-Ft, mely a KSH által közzétett fogyasztói árszínvonal változással valorizálható. 2023. év január 1-jétől a fogyasztói árszínvonal változása miatt az adómaximum mértéke adótárgyanként 33.860,- Ft lehet.

2023-ban ennél az adónemnél 2409 adóalanyt tartunk nyilván. Az adó mértéke ingatlanonként 7.000,- Ft/év, illetve tanya ingatlanok után 3.500,- Ft/év.

Kommunális adófizetési kötelezettség terheli a Htv-ben foglaltak szerint azt a magánszemélyt, aki az önkormányzat illetékességi területén lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész vagy telek tulajdonjogával, illetve nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti jogával rendelkezik.

A magánszemélyek kommunális adójából az önkormányzat 2023. évi költségvetésében az eredeti előirányzott bevétel 18.500.000,- Ft.

Tárgyévi előírás 2023.	Tárgyévi befizetés 2023. nov. 15-éig	Hátralék 2023. nov.15-éig összesen
16.680.000,-Ft	15.599.000,-Ft	4.543.000,-Ft

Állandó problémát jelent a határozatok, a felszólítások kézbesítése, mivel sok adóalanyt nem lehet elérni a bejelentett állandó lakcímen, és a tartózkodási helyük is ismeretlen, mert annak hivatalos létesítéséről (bejelentéséről) „elfeledkeznek”, és az elérhetőségükről (levelezési cím) sem tájékoztatják a hatóságot.

A földhivatal közhiteles nyilvántartása alapján keressük meg azon ingatlanok örököseit, akik nem tesznek eleget adatbejelentési kötelezettségüknek. A vélt adóalanyokat adatbejelentésre hívjuk fel, és bevallás hiányában az adóhatóság kivetéssel állapítja meg az adót.

A helyi iparűzési adó:

Településünkön 1995. december 29-én került bevezetésre a helyi iparűzési adó.

A helyi rendelkezések alapján a helyi iparűzési adó mértéke 2020. évtől az adóalap 1,7%-a.

Az adózók a helyi iparűzési adóról szóló adóbevallásukat – ideértve az adóbevallás kijavítását és az önellenőrzéssel való helyesbítést is – a Nemzeti Adó- és Vámhivatalon keresztül, elektronikus úton küldhetik meg Csorvás Város Önkormányzat Adóhatósága felé. A helyi iparűzési adóbevallás nyomtatványban (22HIPAK jelű nyomtatvány) az előző évi bevallásokhoz képest több változás is történt. A változások érintették a nyomtatvány felépítését és a működését is. A nyomtatvány ún. kötegelte változatban volt elérhető, így adózőként egy bevallást kellett benyújtani, viszont minden telephelyről külön ún. „M” lap kitöltése volt szükséges. A benyújtott bevallásokban azoknak a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak, valamint egyéni vállalkozóknak járt az 1%-os mértékkel történő „adófelezés”, akik ezt a bevallásukban jelezték. Ezzel a lehetőséggel 432 adózó élt.

2023. január 1-jétől – az általános szabályok alapján – Csorvás településen az iparűzési adót illetve az adóelőlegeket ismét 1,7 %-os adómértékkel kell számolni. További változás a 2023-as adóévtől, hogy megváltoztak a HIPA tekintetében az egyszerűsített iparűzési adóalap megállapításának szabályai. Az új egyszerűsített adóalap-megállapítást azon vállalkozások választhatják, akiknek az adóévi bevétele a 25 millió forintot nem haladja meg, illetve azon - személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint - átalányadózást választó kereskedők, akik esetében az adóévi nettó árbevétel nem haladja meg a 120 millió forintot. A kisvállalkozóknak 3 adóalap közül kell választani attól függően, hogy bevételük melyik sávba esik. Ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben:

- nem haladja meg a 12 millió forintot, akkor az adó alapja 2,5 millió forint,
- ha meghaladja a 12 millió forintot, de a 18 millió forintot nem, akkor az adó alapja 6 millió forint,
- ha meghaladja a 18 millió forintot, de a 25 millió forintot nem, akkor pedig az adó alapja 8,5 millió forint lesz. Az adózó e döntése a teljes adóévre vonatkozik és mindaddig érvényes, amíg azt vissza nem vonja. Az egyszerűsített adóalap megállapítás választása jelentősen leegyszerűsítheti a kisvállalkozások adminisztrációját, mivel:

- nincs iparüzési adóalap megállapítási kötelezettségük,
- ha több önkormányzat területén is működnek nem lesz adóalap megosztási kötelezettségük sem az adott települések között,
- egy adóévben csak egyszer, az adóévet követő május 31-ig kell a felmerülő adóját megfizetni adóbevallás benyújtása nélkül.

Az a vállalkozó, aki ezt az egyszerűsített iparüzési adóalap megállapítást választja, az a továbbiakban nem lesz jogosult sem önkormányzati, sem törvényi adókedvezményre, illetve adómentességre. Ezen adózási módot 2023. adóévre 61 kisvállalkozó választotta.

A 2022. adóévben 509 vállalkozás (melyből 145 az őstermelő, és 63 az őstermelő családi gazdaság) tartozik az állandó jellegű helyi iparüzési adófizetési kötelezettség hatálya alá.

A helyi iparüzési adóról szóló 19/1995.(XII.29.) önkormányzati rendelet 4. § (2) bekezdése szerint - a 2022. évről 2023. május 31-ig benyújtott és feldolgozott iparüzési adóbevallások alapján - 105 vállalkozó mentesült az iparüzési adó megfizetésének kötelezettségétől, összesen 256.000,-Ft értékben. Ezekben az esetekben a vállalkozási szintű adóalap egyik vállalkozásnál sem haladta meg az 500.000 forintot.

Helyi iparüzési adóból a költségvetésben az eredeti előirányzott bevétel 115.317.500,- Ft.

Tárgyévi előírás 2023.	Tárgyévi befizetés 2023. nov. 15-éig	Hátralék 2023. nov. 15-éig összesen
118.636.000,-Ft	124.292.000,-Ft	11.261.000,-Ft

Előző évi túlfizetés miatt 6.572.000,- Ft-ot vissza kellett fizetni az érintett adózóknak.

A talajterhelési díj:

A Ktd. törvény által szabályozott, és a talajterhelési díjra vonatkozó bevallások feldolgozása az önkormányzati adóhatóság feladata. Az Alföldvíz Zrt.-től kapott nyilvántartás alapján a bevallási nyomtatványokat eljuttattuk az érintettekhez. Az adatszolgáltatás alapján 2023-ben 8 adózó kötelezett a talajterhelési díj megfizetésére az elfogyasztott víz mennyisége után.

Talajterhelési díjat annak kell fizetni, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem kötött rá. A talajterhelési díj alapja a szolgáltatott víz mennyisége, összegének kiszámítása pedig az egységdíj (1200 Ft/m³), és a területérzékenységi szorzó alapján történik (városunkban a területérzékenységi szorzó 1,5). A tárgyévi előírás 864.900,-Ft, a tárgyévi befizetés 2023. november 15-ig 842.000,-Ft. Jól látható, hogy az egyik legnagyobb hátralék továbbra is a talajterhelési díjből származik. A fennálló tartozás 5.333.000,-Ft, melyből az év végéig már nem várható jelentős befizetéssel elért csökkenés.

A késedelmi pótlék:

Az Art. előírja, hogy az adó meg nem fizetése, vagy késedelmes befizetése esetén az esedékesség napjától számítottan késedelmi pótlékot kell fizetnie az adózónak. Az ASP program a napi kamatot folyamatosan számítja. Mértéke minden naptári nap után a késedelem időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része. Az idei évben a jegybanki alapkamat mértéke az MNB Monetáris

Tanács döntése alapján hosszú idő után 1,5%-kal csökkent, ami az ASP Adó rendszerben központilag átvezetésre került.

A tárgyév november 15-ig 1.230.000,-Ft késedelmi pótlék folyt be. A fennálló hátralék 6.712.000,- Ft, amelynek csökkentéséhez az év végéig már nem várható jelentős befizetés.

A gépjárműadó:

Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény 101. §-a alapján 2021. január 1-jétől az állami adóhatóság vette át a gépjárműadóval kapcsolatos feladatokat az önkormányzati adóhatóságoktól. A 2021. év előtti időszakra vonatkozóan megállapított gépjárműadó fizetési kötelezettségek esetében azonban még az önkormányzati adóhatóság köteles eljárni.

A tárgyév november 15-éig 57.000,-Ft gépjárműadó folyt be összesen, amit továbbutaltunk a MÁK gépjármű bevételi számlájára. A fennálló hátralék 955.000,- Ft.

Az egyéb, adók módjára behajtandó köztartozások, és a végrehajtási eljárás

Az önkormányzati adóhatóság által adók módjára behajtott köztartozások nem képezik az önkormányzat bevételeit, azokat tovább kell utalni a behajtást kérőnek. A leggyakrabban előforduló köztartozások, melyeket adók módjára kérnek behajtani: a szabálysértési bírságok, az elővezetési költségek, az előállítással kapcsolatos költségek, a rendbírság és a gondozási díjhátralék.

Az adóhatóság rendszeresen tájékoztatást küld a behajtás állásáról a végrehajtást kérőnek, és sikeres behajtás után a befizetett összeget átutalja a jogosultnak.

Statisztikai adatok a 2023. évről

2023. februárjában a fizetendő éves helyi adókról és a meglévő hátralékokról értesítést kapott minden adózó, abból a célból, hogy tisztában legyen az éves fizetési kötelezettségével. Összesen 2362 darab levelet kézbesítettünk, és 307 darab értesítőt küldtünk az adózók ügyfélkapujára.

Augusztusban, a második féléves befizetések határideje előtt 2442 darab tértivevényes számlaegyenleg-értesítőt küldtünk ki postai kézbesítéssel, az elektronikus ügyintézésre kötelezetteknek pedig elektronikusan 240 darab értesítőt küldtünk meg az ügyfélkapura vagy a cégkapura. Ezek tartalmazták a fennálló hátralékokat, és a szeptember 15-éig esedékes fizetési kötelezettség teljesítésére történő felhívást.

November elején 398 hátralékos kapott postai úton, és 74 hátralékos elektronikus úton fizetési felszólítást.

Az adó és az egyéb bevételek beszedése folyamatosan, a törvényben meghatározott rend szerint történik.

Az adóhatóság a tartozással rendelkező magánszemélyeknek, egyéni vállalkozóknak fizetési felhívást bocsátott ki, lehetőséget adva az önkéntes fizetési kötelezettség teljesítésére. A teljesítés elmaradása esetén – amennyiben az adózó munkaviszonnyal, vagy egyéb jövedelemmel (pl: nyugdíj) rendelkezik – a munkáltató, vagy a nyugdíjfolyósító szervhez továbbítottuk a jövedelem letiltási rendelvényt.

A tartozással rendelkező adózók munkahelyi adatait folyamatosan kérjük le a Békés Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Egészségbiztosítási Osztályától. Eddig 66 fő adózóról kaptunk információt. Sajnos továbbra is igaz, hogy sok esetben a hátralékkal rendelkező adózóknak nincs olyan nyilvántartott jogviszonyuk, amely letiltás alá vonható jövedelmet mutatna, vagy ha van is ilyen, a jövedelmüket már olyan mértékben terheli letiltás (általában tartási kötelezettség teljesítéseként), hogy a mi letiltásunk már nem érvényesíthető. Sorban áll. Az elküldött letiltási rendelvényekre folyamatosan érkeznek a munkáltatóktól és a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóságától az értesítések arról, hogy a munkabérből illetve az ellátásból mikortól, és milyen összegben tudják a tartozásokat levonni és utalni a számunkra.

A letiltásból 2023. november 15-éig befolyt összegek adónemenként:

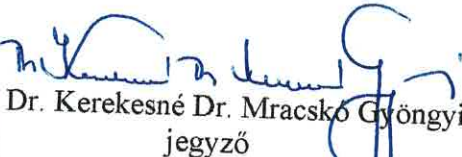
Magánszemélyek kommunális adója:	539.500,- Ft,
Helyi iparüzési adó:	474.890,- Ft,
Gépjárműadó:	41.721,- Ft,
Késedelmi pótlék:	218.895,- Ft,

Az adózóknak és az ügyintézőknek is ebben a változó jogszabályi környezetben kell helytállniuk, szemelőtt tartva, hogy az önkormányzatnak minden eddiginél nagyobb szüksége van az adóbevételekre. Az adóhatóság próbál segítséget nyújtani az adózóknak a helyi adózást, bevallást és befizetést illetően, ugyanakkor igyekszik minden tőle telhetőt megtenni annak érdekében is, hogy ebben a nehéz gazdasági helyzetben a lehető legmagasabb összegű bevétel elérésével segítse az önkormányzat gazdálkodását.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az ismertetett tények alapján a helyi adózás helyzetét tárgyalja és vitassa meg, és döntsön az előterjesztés elfogadásáról.

C s o r v á s, 2023. november 23.

Dr. Kerekesné Dr. Mracsko Gyöngyi
jegyző